

CANADA.

THE SWEDISH WEEKLY.

ARG. VI.—N:R 33

WINNIPEG, MAN., den 18 AUGUSTI 1898.

LÖP. N:R 232

Kriget slutadt.

I fredags den 12 kl. 4.23 e. m. undertecknades de artiklar, hvilka varit under överläggning de föregående dagarna. Så snart det viktiga dokumentet hade underskrifvits af de olika makternas representanter, telegraferades ögonblickligen till alla de amerikanske generalerna och amiralerna att upphöra med fiendtligheterna.

Förenta Staterna, efter att ha använt \$150,000,000, kunde föreskriva följande villkor, hvilka spanjorerna måste underkasta sig:

1. Spanien afsäger sig herradömet och alla anspråk på Cuba;
2. Att Porto Rico och andra spanska öar i West Indien jemte en ö i Ladroneerna (denna kommer att väljas senare) skola afträdas till Förenta Staterna;
3. Att Förenta Staterna skola hålla Manila, både staden och hamnen, tills freden undertecknats, hvarvid ögruppens framtida regeringsform skall bestämmas;
4. Att Cuba, Porto Rico och andra spanska öar i Vestindien skola genast överlemmas af de spanska samt af kommissionärer, hvilka skola utnämnas inom tio dagar, skola sammantrada i Havana och Sea Juan för att närmare bestämma detaljerna af utryckningen;
5. Att Spanien och F. staterna skola utnämna högst 5 delegerade hvardera att möta i Paris senast den 1 oktober för att uppgöra ett fullständigt fredsfördrag;
6. Så snart denna överenskomelse undertecknats skola de olika befälhavarna i de olika distrikten underrättas och stilletand genast inträda.

Presidenten utfärdade därpå genast en proklamation, påbudande att fiendtligheterna genast skulle upphöra.

Dagarna närmast före artiklarnes underskrift voro ganska intryckslösa. Smärre fäktningar ägde rum här och där, men intet af betydelse inträffade. Spanien får nu tid att egna sig åt sina inre affärer, hvilka äro i det försäkrigaste tillstånd med uppror hotande från Carlisterna, missnöje i alla klasser jemte en finansiell panik. Frankrike torde få vidare fullfölja sin mission som landets räddare. Det fordom så stolta kajsarkömet har nu reducerats till ett intet genom de styrandes oförmåga, penninggrighet, folkets djupa okunnighet samt koloniernas eländiga styrelse. Äfven de soldater, som, under en brännande sol, sjuka och illa förplagade, sökte till det sista försvara sitt fosterlands besittningar och ära, behandlas nu, enligt underrättelser från Gibraltar, liksom hundar.

CANADA. Nova Scotia.

Någon tid sedan omnämndes, att liket af Candido Diaz, en spanjor och passagerare på det förolyckade "la Bourgogne", återfunnits med värdepapper och vaxlar på stora belopp. Närmare underrättelser gifva vid handen, att liket fanns af en amerikansk sjökapten, som, efter att ha plundrat detsamma, sänkte det i djupet. Kaptenen kom in till Halifax, hvarest den spanske konsulin naturligtvis gjorde anspråk på pengarne. Flera kvistiga spörsmål uppstå i sammanhang med detta spörsmål, såsom bargarelönen, om pengarne äro lagligt krigsarbete eller om kaptenen behöfver gifva

upp dem, innan han fått bargarelönen o. s. v.

Konsulin har nu underrättats, att regeringen ej kan tvinga kaptenen att gifva upp växlarna samt att kaptenen endast kan nås genom domstolarna.

Quebec.

— Grand Trunk banan har förklarats en utdelning af 2 proc. för det gångna halfåret.

— C. P. R:s inkomster under första veckan i augusti voro \$468,000; motsvarande period i fjol inbragte \$487,000.

— Provinsen har i år försäkrat sig om en god höskörd. Det beräknas, att ej mindre än 300,000 tons kunna exporteras.

— En rysk-jude, Leopold Leviovots, har lyckats narra flera doktorer i Montreal att låna honom större pänningssummor, hvarefter han försvunnit.

— Under den nye liberale provinsregeringen har den annars vanliga bristen i provinsens ekonomi betydligt förminskats. I år uppgår bristen till endast \$235,000, istället för \$8,000,000.

— Labrador är den senaste platsen, hvarest guld funnits i betalande kvantiteter, och expeditioner utrustas därför för att utforska. Indianer från den hit tills ogästvänliga halfön hafva haft guld i många år.

— En obehaglig upptäckt gjordes af banktjänstemännen i Bank of Montreals kontor i staden af samma namn. Han fann nämligen, att ej mindre än \$12,000 saknades af penningar, som insatts på Canada Pacificbanans upp- och afskrifningskonto.

Ontario.

— Fråga har väckts att hålla en allmän canadisk utställning i Toronto 1901.

— C. P. R. bolagets ingenjör, Mr Lumsden, har nu färdigstakat en bibana från Toronto till Sudbury.

— Polisdomaren i London befälde, att 3,500 exemplar af en osedlig bok skulle brännas. Man hade försökt sälja den som en doktorsbok.

— Redovisningen af regeringens sparbank visar, att ånskönt räntan sänktes, summan af de insatta medlen har ökat från \$32,380,000 till \$34,480,000. 35 nya kontor öppnades under årets sex första månader.

— Se efter barnen! En fyra års parvel, Ervetiv Thirel, lekte på en äng samt råkade trassla in sig i en skördemaskin. Ett ben skars i det närmaste af, medan det andra sargades illa. En amputation måste företagas, och gossen kommer troligen att dö.

— Åkerbruksdepartementets rapport af den 10 augusti säger: Höstveteskörden är bland de bästa, som någonsin bargats i provinsen; potatis under medelmåttan på grund af frost på enskilda ställen; fruktskörden klen; boskapens tillstånd temligen god.

— Fort William har haft en mindre "upphetsning" på grund af vattenledningssystemet. En kommunallag hade antagits, nämligen att bygga en vattenledning för \$35,000. Några brushufvuden ville emellertid sätta staden i större skuld och andra om hela planen. Ett lifligt meningsutbyte ägde rum, men de rösthafvande beslöt vidstå det första beslutet.

— Rat Portage. Brädgårdsbarnes strejk upptog all upp-

märksamhet i slutet af förra och början af denna vecka. Rykten om de många män, som skulle importeras från utrikes håll, hade den följden, att i stället för att göra de strejkande vecka, de tvärt om samlade större mod att söka få sina föreslagna ändringar antagna. Arbetarne vilja i främsta rummet endast hafva 10 timmars arbetsdag i stället för 11, något som måste förefalla alldes klart, då 8 timmar begäras af de mera framskridna fackföreningarna. De begära dessutom 25 cts påökning pr dag, en likaledes berättigad begäran, då arbetet varar endast under sommaren.

Det nedbrända operahuset skall, fågel Fenix likt, resa sig ur askan, större och skönare.

Vidare om strejken skrives till oss: Strejken pågår fortfarande, ity att af de 500 man, som väntades i lördags natt, ankommo endast 85, hvilka genast slöto sig till de strejkande och ingingo i The Federation of Laborers. Mr Cameron har dermed endast ökat motpartiet, som förut hade hela stadens befolkning på sin sida.

— Den lilla staden Belleville nedbrann i det närmaste den 13. Skadan anslås till \$75,000.

— Inkomsterna under fiskalåret 1897-98 stiga till \$39,812,672 mot \$37,716,277 föregående år. Man väntar hafva ett överskott af en million dollars.

Det nya räkningsåret börjar ganska förmånligt. Inkomsterna under juli 1898 voro \$3,639,619 mot \$2,256,418 1897.

— Från Ottawa skrives d. 13 dennes: Bland de mångahanda anmärkningarna, som göras mot den nuvarande regeringen, är det synnerligen en, som alltför ofta upprepas, nämligen extravagans och oförstånd i handhavandet af landets affärer. Endast emedan kostnaden i förening med landets regering ej förminskats på en gång med några millioner, komma beskyllningarna om brutna löften och värdsloshet. Hela svårigheten ligger emellertid däruti, att landet under den förra styrelsen blef totalt nedtryckt genom stora utgifter, och dessa kunna blott så småningom förminskas. Tag t. ex. postkontoret! Det är ett väl känt faktum, att detta departement aldrig kunnat betala för sig samt att bristen, då nuvarande generaldirektören mottog detsamma, var \$700,000. Denna storasumma var resultatet af årliga brister beroende på oförmågan att handtera landets medel. Det var endast genom en fullständig omgestaltning af departementet i sin helhet, som Mr Mulock lyckats nedbringa bristen till \$74,000. Att hafva åstadkommit ett så gynnligt resultat på ett par år, torde ej kunna kallas för extravagans eller slöseri.

Denna genomgripande omgestaltning har likväl ej skett med förfång mot allmänhetens nytta af verket. Tvärtom har postbefordringen förbättrats genom öppnandet af nya kontor i aflägsna delar af landet. Dessutom har man beslutit införa "postal note" systemet, som under många år varit till stort gagn i allmänna handeln i Storbritannien och Irland. Postföringskontrakter ha gifvits till den lägst bjudande och en betydlig besparing har ägt rum trots det att mycket längre ruter tillägs. "Skandalerna" i Yukon hafva framkallat en massa anmärkingar och beskyllningar, sanna och osanna. Det är sant, att två af embetsmännen, Wade

och McGregor tagit "claims" på Monte Cristo Island, men det är ej sant, att de forskaffade dem på oriktigt sätt. De helt enkelt följde strömmen och stakade var sitt stycke.

Det har likaledes påståtts, att postexpeditörerna hade begärt en extra betalning för att lämna ut breven. Detta har sin grund däri, att mängden grufarbetare kommit in till Dawson sent om kvällarna samt bedt betjäningen söka reda på hans bref och därför gifvit en "slant" för besväret, hvilket ej borde vara något stort brott att taga emot.

Manitoba.

— En del timotej har odlats omkring Cartwright.

— Förlängningen af Stonewall bibanan är nu under utstakning.

— Methven var utan handelsbutik under början af denna månad.

— Nykterhetsvännerna i provinsen ha börjat röra på sig litet hvarstans.

— Från Ningsa kommer ryktet, att Great Northern banan ämnar sträcka ut sin bibana från St John, N. Dakota, till Brandon.

— Namnet på den nya station mellan Elkhorn och Fleming blir Kirkella. En elevator skall byggas där i år.

— På spanmälsbörsen har den nya skörden af hvetet anslagit till 25 mill. bushel samt en medelskörd af 18-20 bu. pr acre.

— Wm Mordy i Thornhill, föll af ett hölssamt skadade sig så illa, att han afled följande dag. Mordy var ogift.

— Två tjufvar, Milestone och Smith, som befunnits skyldiga till inbrott i en butik i Portage la Prairie, dömdes den förra till 5 och den senare till 4 års straffarbete vid Stony Mountain.

— Allredan den 9 hade många farmare rundt Carberry börjat skära sin hvetet. Axen äro väl fyllda med fullmogna korn. Den lilla framåtgående staden har nu fått en ny järnvägsstation, hvarjämte flera privata hus byggts under sommaren.

— En ny kyrka har byggts i närheten af Carman, och för att påskynda församlingens tillväxt, har kyrkostyrelsen tillkännagifvit, att det par, som gifter sig först därstädes, skall få en present, bestående af \$50.00, en familjebibel och en psalmbok.

— Alla utsikter båda godt för Carnduffs nya kvarn. En viss Marshall har nämligen åtagit sig att bygga en 65 tunnors kvarn för ett bonus af \$3,000, hvilket anbud antogs af de församlade stadsborna. Mr Marshall började genast gräva efter vatten och behöfde ej gå djupare än 8½ fot för det ändamålet.

— Från Minnedosa skrives: Ehuru vår goda stad är ganska liten, är den dock ej alldes utfattig på nyheter. Förliden onsdag afhölls härstädes en lifligt besökt pic-nic, den s. k. railroad men's pic-nic. Ett stort antal besökande från skilda håll hade samlats för att se på och deltaga i förliden stationsbyggnaden och öfriga publika byggnader hotellen icke att förglömma, flaggades dagen till ära. I fredags var afven en sorts pic-nic anordnad. Eftermiddagen upptogs af sporttävlingar och på aftonen hölls konsert i Pearsons Hall. Nu har lifvet änyo antagit sin vanliga alldagliga prägel. Vidret är allt

fortfarande gynsamt för årsväxten och farmarne hoppas snart få inberga en god gröda. X.

N. W. Territorierna.

— Vid Percy, västerom Regina, fick en farmare Flood helt nyligen sin häst ihjälslagen af åskan.

— Från alle håll omnämnas stora kvantiteter land, som under sommaren upplöjts.

— En ridande polis sökte rymme härforliden men faststogs och afjänar nu sex månader i vakt-rummet.

— Under första veckan i månaden fick Wetaskiwin en liten tillökning af invandrare direkt från "gamla landet": J. R. Jevnes anhöriga, E. Berg med syster samt Mina Jonson. Den senare hade så "fortryllet" en ung dansk, att han på inga villkor ville låta henne stiga af Winnipeg, änskönt hon ej hade biljett längre. Emellertid sedan den unga damen blifvit upplyst om, att man ej kan resa utan biljett på järnvägarne i detta land, drog sig den mycket tjänstvilliga unge mannen tillbaka i sitt vagnshörn och syntes ej mer innan taget gick.

— Grödan i Edmontondistriktet ser nu mycket lovande ut och skörden väntas blifva allmän nästa vecka. Afkastningen kommer ej att blifva så stor i år som i fjol, men enär en mycket större area är besädd, väntas resultatet blifva detsamma. En stor del har plöjts i sommar för nästa år. För att gifva en idé om tillväxten i det odlade landet, må anföras följande siffror, visande huru många skördemaskiner jämte bindgarn, som sålts i år:

Skördemaskiner: Massey-Harris 65; McCormack 67; Deering 12; summa 154. Bindgarn: Massey-Harris 80,000lbs; McCormack 43,000 och Deering 15,000, summa 133,000 lbs; detta af emellertid ej stort mer än halften af det, som kommer att behövas.

Under säsongen har dessutom försålts 68 slättermaskiner: Massey-Harris 100; McCormack 50 o. Deering 18. 10 ångtröskverk och 6 med hästvandring hafva likaledes försålts tills dato.

— Fleming, Aug. 12, 1898. Ärade redaktör:— Sedan mitt sista meddelande till tidningen ha vi haft besök af tvenne Augustana präster från U. S. A. — dock endast pr bref, ty de läto ej se sig personligen. Från pastor P. A. Wenner, Litchfield, ankom bref hit den 20 juli, att pastor Boman skulle predika här den 24 juli.

Svenskarne här samlades då, men den, som lyste med sin frånvaro, var pastorn. Några dagar där efter ankom bref från B., att han ej kunnat komma på grund af omöjligheten att få skjuts från Scandinavia till stationen; hvarstorne hade nämligen rymt. Bref från såväl W. som B. omtalade, att pastor Sandell skulle komma hit den 7 augusti. Äfven då voro ett femtiotal församlade hos Ek-mans, men pastorn lyste igen med sin frånvaro. Från Sandell ankom sedermera bref, att han var i Nya Stockholm samt att han skulle komma den 15. Det förväntas oss alla, att dessa ordets förkunnare gått tillväga på detta sätt. På försommaren kom här en Mr Nykvist, som håller korta predikningar nästan hvarje söndag före söndagsskolan, så att vi ej äro nedslagna, att andra lärare verka på annat sätt.

Några pastorer, som varit här, hafva verkat för att få en Augustana församling till stånd, som

väl vore behöfligt, men utsiktterna därför ljusa ej, då pastorerna hålla sig på afstånd.

Höslätter är nu öfver och i denna vecka börjar nog självbindaren låta höra sig bland den lofvande grödan.

Helsingar till tidningens läsare och läsarinor från eder "Van i viken"

British Columbia.

— Från Wardner skrives, att en olyckshändelse ägde rum på Crows Nest banan därstädes. En del brottimmer rasade och dödade två män samt sårade andra.

— Ett par "guldskepp" hafva anländt med ungefär \$3,000,000. Åtskilliga af passagerarne hade vaxlar på från \$25,000 till 100,000 hvardera men många hade intet. En del af de återvändande guldsökarna prisa Klondike, andra säga de värsta saker om platsen. "Tout comme chez nous".

— Provinsen är f. n. i en politisk kris. Mr Turner afskedades i början på månaden af guvernör Mc Innis, som sände bud till Mr Beaven, en utom partierna stående man, att bilda en regering. Han åtog sig uppdraget men kunde ej förmå någon att taga portföljen. Han måste därför uppgifva försöket, och oppositionens ledare, Mr Semlin, fick uppdraget om hand. Han tror sig hafva bättre lycka än Beaven. Mr Jos. Martin spelar en framstående roll i dagens frågor samt synes själf vilja komma i åtanke vid utnämningen af förste minister. Han påstås åter hafva utsikt att blifvit utnämnd till öfverdomare i provinsen. Mr Martin har nu antagit justitieministers portföljen.

Utländet.

Påfvens helse har varit mycket dålig på sista tiden. Trötthet och minnesslöhet har börjat visa sig i oroväckande grad.

Mr Geo. N. Curzon i England hvars utnämning som vicekonung af Indien nyligen tillkännagifvits är en i de österländska frågorna mäkta erfaren man. Han är af det blåaste blod samt gift med en dotter till Leiter den äldre i Chicago, hvars son stälde till så mycket spektakel i hvetemarknaden i år.

En konflikt mellan Ryssland och England torde under tidernas längd blifva oundviklig, synnerligast som den illmariga ryssen lyckats helt nyligen öfverflygla England i Kina. Det kommer att blifva längs Indiens norra gräns den allvarliga striden skall komma att stända. Ryssland har under åratat träget arbetat på att få en starkare ställning där samt så småningom sökt tränga sig ned till Persiska viken.

Fem negrer, tre män och två kvinnor, hängdes utan lag och dom af pöbel i Little Rock, Arkansas.

Österrikiska kajsarens regeringsjubileum. Till högtidlighäländet af kajsar Frans Josephs 50-åriga regeringsjubileum, har målat bl. a. en kolossal rund duk, upptagande bilderna af alla de män och kvinnor i österrikisk-ungerska monarkien, hvilka i ena eller andra afscendat gjort sig mera bemärkta och förtjänta.

Den kolossala rundmålningen har kraft fyra års arbete, är inrymd i en praktig byggnad vid Wiens Prater och framställer gruppvis nära 1,350 män och kvinnor.